

Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole a Mateřské škole Chrášt'any

„Kdo si hraje, nezlobí“

Obsah dokumentů:

1. Konkrétní cíle vzdělávání
2. Formy vzdělávání
3. Obsah vzdělávacího programu
4. Časový plán
5. Popis materiálního vybavení
6. Popis personálních podmínek
7. Ekonomické podmínky
8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Charakteristika školní družiny:

Při základní škole pracuje jedno oddělení školní družiny. Jedná se o oddělení smíšené, které navštěvují žáci 1. stupně, tedy 1. až 5. ročníku. V oddělení je zapsáno 30 denně docházejících dětí.

Náplň práce spočívá v relaxačních a odpočinkových činnostech. Vzhledem k tomu, že družinu navštěvují děti v poměrně velkém věkovém rozpětí (6 až 11 let věku), preferují se hlavně činnosti ve skupinách, podle zájmu dětí (nenutím děti k práci za každou cenu). Výchovné působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času a řídí se požadavky psychohygieny.

1. Konkrétní cíle vzdělávání

a. cíle zájmového vzdělávání:

- vyrovnání se s konfliktními situacemi
- vytváření pohody ve školní družině
- respektování osobnosti dítěte
- schopnost přizpůsobit se přirozenému vývoji a změnám
- smysluplné využívání volného času (zdravý životní styl)
- získávání sebevědomí, relativní citové samostatnosti
- základy estetických dovedností
- pohybových dovedností (fyzická zdatnost)
- získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí

b. rozvíjení kompetence

Kompetence k učení

- dokončit započatou práci
- zhodnotit své výkony
- získané vědomosti dávat do souvislostí
- vědomosti uplatňovat v praxi

Kompetence k řešení problémů

- rozlišovat správná a chybná řešení
- hledat nová řešení
- umět řešit krizové situace sám i ve spolupráci s ostatními

- všimnout si dění a problémů kolem sebe
- nenechat se odradit neúspěchem a vytrvale směřovat k řešení

Kompetence komunikativní

- naslouchat druhým
- souvislými větami formulovat myšlenky, otázky a odpovědi
- své pocity vyjadřovat řečí, gesty, mimikou
- rozvíjet slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

- odpovídat za své chování
- vnímat a postavit se proti nespravedlnosti, šikaně, agresivitě
- tolerovat odlišnosti jiných
- dokázat požádat o pomoc
- respektovat zájmy jiných

Kompetence činnostní a občanské

- uvědomovat si svá práva a povinnosti
- odpovědně se chovat k sobě i druhým
- dbát o své zdraví a bezpečí
- odhadnout rizika svého chování
- vnímat krásy přírody a cíleně o ně pečovat
- být ochoten se zapojit do veřejně prospěšných a charitativních aktivit

Kompetence pracovní a trávení volného času

- umět si vybrat zájmovou činnost
- dokázat se zapojit a uplatnit v kolektivu
- rozvíjet své zájmy v individuálních a skupinových činnostech
- plánovat, organizovat, řídit a hodnotit jednoduché činnosti
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržovat vymezená pravidla

2. Formy vzdělávání

a. pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání, zahrnuje organizování aktivity (ve skupinách), zájmové činnosti
- výtvarná a pracovní činnost
- hudební a dramatická činnost
- tělovýchovné aktivity
- odpočinkové činnosti
- rekreační činnosti
- příprava na vyučování

b. příležitostná činnost

- jedná se o besídky, soutěže, diskotéky, karneval, dětský den atd.

c. sportovní činnosti

- individuální činnosti při pobytu venku, spontánní hry, námětové hry

d. odpočinkové činnosti

- společná četba, poslech, video

e. příprava na vyučování

- didaktické hry, soutěže, hlavolamy - zaměřené na rozvoj slovní zásoby, paměti, orientace atd.
- výukové programy na PC
- vypracování domácích úkolů

3. Obsah vzdělávacího programu

a. člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- poznávání okolí
- organizace života ve škole, rodině, obci
- historie okolí, památky
- tématické vycházky
- poznávání služeb v obci (obecní úřad, pošta, knihovna)
- dopravní výchova - hry s dopravní tematikou
- zvyky a obyčeje

Lidé kolem nás

- osvojení zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi
- tolerance, empatie, vzájemná úcta, vztah ke spolužákům a dospělým
- základní práva a povinnosti
- pravidla stolování
- předcházení šikaně, záškoláctví, drogám, rasismu, xenofobii atd.

Lidé a čas

- režim dne a jeho dodržování
- jak se mění lidé (fotografie)
- jak se mění obec, věci, svět

b. člověk a příroda

- rozmanitosti přírody
- pozorování změn v přírodě - čtyři roční období
- co je ekologie a ochrana přírody
- zvířata kolem nás
- poznávání rostlin, stromů, zvířat atd.

c. člověk a jeho zdraví

- otužování a osobní hygiena
- poučení o zdraví a nemocech
- předcházení úrazům
- nácvik ošetření jednoduchého poranění (formou hry)
- umět vyhledat pomoc (tísňové linky, policie, hasiči, záchranka)
- pravidelný pohyb venku

d. člověk a svět práce

- vážit si práce druhých
- seznámení s různými povoláními (formou námětových her)
- zařazovat různé pracovní činnosti, využívat rozmanité materiály a pracovní postupy
- rozvíjet tvořivost, trpělivost, pečlivost, šetření materiálem atd.
- vést děti k pořádku (umět si po sobě uklidit)

e. umění a kultura

- povídání o knížkách, filmech
- poslech pohádek, písniček, využívání videa
- výroba loutek a dramatizace pohádek, nácvik krátkých scének
- hudebně pohybové hry, zpěv s kytarou
- vést děti k estetickému vnímání (umění X kýč)
- ve spolupráci se školou návštěva divadla, výstav, kina apod.

4. Časový plán

6,15 - 7,35 hod. - ranní zaměstnání

- stolní a společenské hry, individuální četba

11,30 - 12,30 hod. - odpočinková činnost

- odpočinek na koberci
- stolní hry
- hrací kouty

12,30 - 13,15 hod. - rekreační činnosti

- stavebnice
- hrací kouty - námětové hry
- hry na počítači

13,15 - 14,15 hod. - zájmové činnosti

- pracovní, výtvarné, hudební, sportovní
- soutěže, besedy, cílené video atd.

14,15 - 15,00 hod. - rekreační a společensky prospěšná činnost

- hry dle výběru dětí
- úklid her
- individuální četba
- počítačové hry a výukové programy

15,00 - 16,00 hod. - sebevzdělávací činnost

- příprava do školy
- didaktické hry (encyklopedie, hádanky)
- výukové programy na PC

Za příznivého počasí:

13,30 - 15,00 hod. - pobyt venku, míčové a pohybové hry, vycházky do přírody

15,00 - 16,00 hod. - příprava na vyučování, hry, soutěže, stavebnice, PC

5. Materiální vybavení

Školní družina má samostatné prostory, které tvoří herna, vybavená kobercem, stolky a židlemi. Družina může využívat další místnost, kde je umístěna televize a video.

K vybavení školní družiny patří, kromě společenských her, hraček a stavebnic, také několik počítačů.

Pro poslechové a hudební činnosti je k dispozici CD přehrávač.

Vychovatelka má k dispozici kabinet, který slouží zároveň jako učitelská knihovna.

Družina může využívat tělocvičnu, hřiště a školní zahradu.

6. Personální podmínky

Školní družina má jedno smíšené oddělení a pracuje zde jedna vychovatelka.

Vychovatelka je plně kvalifikovaná, absolventka Střední pedagogické školy v Prachaticích, obor vychovatelství, specializace výtvarná výchova s metodikou. Má třicet let praxe ve školní družině. Vzdělání si v průběhu let doplňuje v kurzech (logopedie, keramika, práce s počítačem) a samostudiem.

7. Ekonomické podmínky

Školní družina je součástí základní školy a je financována z rozpočtu školy. Ve školní družině se nevybírají žádné poplatky.

8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro bezpečné prostředí a pro ochranu zdraví dětí a zaměstnanců. Požadavky na zdravé prostředí užívaných prostor se řídí platnými předpisy - vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a pracoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých.

Ve školní družině jsou upřednostňovány činnosti, kde nejsou vítězové ani poražení a tím je předcházeno konfliktům mezi dětmi. Včas jsou registrovány opakované ataky na jednotlivce, nepřehlíží se signály naznačující nepřijetí dítěte do skupiny, případné konflikty se řeší důsledně.

Děti jsou seznámeny s řádem školní družiny, jsou podle potřeby poučovány o chování při různých činnostech, aby se předcházelo úrazům.

Ve školní družině se dbá, aby děti nebyly přetěžovány, měly zajištěný dostatečný prostor na odpočinek v klidném a nestresujícím prostředí.

9. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žáci s podpůrnými opatřeními prvního stupně

nabídka volnočasových aktivit a podpora rozvoje zájmů žáka

2. Žáci s podpůrnými opatřeními druhého stupně

Organizace vzdělávání žáka ve školských zařízeních vychází z obtíží žáka ve vzdělávání, respektuje specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve školských zařízeních. Organizace a podmínky zapojení žáka do aktivit školského zařízení jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. V případě, že žák potřebuje pro vzdělávání speciální učebnice, speciální učební pomůcky a kompenzační pomůcky, zváží školské poradenské zařízení, které z těchto podpor jsou pro žáka nezbytné

také pro vzdělávání ve školském zařízení, zváží potřebnost jejich duplicitního poskytnutí (pokud nelze pomůcku přenášet).

3. Žáci s podpůrnými opatřeními třetího stupně

Organizace vzdělávání žáka ve školských zařízeních vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka ve vzdělávání, respektuje specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve školských zařízeních. Organizace a podmínky zapojení žáka do aktivit školského zařízení jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. V případě, že účast na aktivitách školského zařízení vyžaduje u žáka také přítomnost asistenta pedagoga, poskytuje se jeho služba adekvátně jeho potřebám. Pokud škola a školské zařízení tvoří jeden právní subjekt, je stanoven rozsah práce asistenta pedagoga tak, aby mohl zajistit potřebnou podporu žáka ve školském zařízení.

4. Žáci s podpůrnými opatřeními čtvrtého stupně

Organizace vzdělávání žáka ve školských zařízeních vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka, respektuje specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve školských zařízeních. Pokud činnosti vyžadují poskytnutí speciálních učebních pomůcek nebo kompenzačních pomůcek a žák nemůže využívat přidělené pomůcky pro vzdělávání, poskytne školské poradenské zařízení pomůcky nezbytné pro zapojení žáka i ve školském zařízení. V případě, že účast na aktivitách školského zařízení vyžaduje u žáka také přítomnost asistenta pedagoga, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo přítomnost další osoby, poskytuje se jejich služba adekvátně potřebám žáka a délce pobytu v zařízeních. Obdobné platí i u využívání prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace.

Asistent pedagoga - pokud speciální vzdělávací potřeby vyžadují podporu na celou dobu výuky i na případný pobyt ve školském zařízení v případě jedné právnické osoby využije škola asistenta pedagoga v rozsahu 1,0 úvazku.

5. Žáci s podpůrnými opatřeními pátého stupně

Pokud žák využívá služeb školských zařízení, vztahují se na něho podpůrná opatření pro zapojení ve školských zařízeních pro čtvrtý stupeň podpůrných opatření.

Zpracovala: Miloslava Dlouhá, vychovatelka školní družiny
v Chrášťanech 27. 6. 2007